

SWIFT susitarimas: EP reikalauja griežtų asmeninių duomenų perdavimo saugiklių

Europos Parlamentas vasario 11 d. blokavo laikinąjį ES ir JAV susitarimą dėl SWIFT bankinių duomenų perdavimo kovos su terorizmu reikmėms. Pasak europarlamentarų, jame nebuvo įtvirtinti pakankami pagrindinių laisvių ir ES piliečių duomenų apsaugos saugikliai. EP ragina Komisiją ir Tarybą parengti naują ilgalaikį susitarimą, įtvirtinantį pakankamas privatumo ir duomenų apsaugos priemones.

SWIFT ir Terorizmo finansavimo sekimo programa

Duomenis apie pinigines operacijas 208 valstybėse tvarkanti SWIFT (Pasaulinė tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacija) valdo milžiniškus informacijos apie ES piliečių vykdomus finansinius atsiskaitymus kiekius.

Po rugsėjo 11-osios išpuolių remdamasis Terorizmo finansavimo sekimo programa JAV išdo departamentas įpareigoji SWIFT leisti naudotis organizacijos duomenimis apie finansines operacijas.

Pirmasis ES ir JAV susitarimas dėl duomenų apie finansines operacijas perdavimo pasirašytas dar 2007 m., gavus garantijas, jog nebus pažeistos ES duomenų apsaugos taisyklės.

SWIFT nusprendus perkelti visus europinių finansinių sandorių duomenis į du Europos veiklos centrus, europinių duomenų kopijos nebėra fiziškai saugomos Amerikos teritorijoje. Naujasis laikinas susitarimas buvo būtinas tam, kad leistų JAV pareigūnams jungtis prie olandiškų ir šveicariškų serverių.

Kodėl EP blokavo susitarimą?

2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojo Lisabonos sutartis, išsiplėtusi Europos Parlamento kompetenciją teisingumo ir vidaus reikaluose. Deja, ES ministrai pabandė užbėgti už akių Europos Parlamentui ir susitarimą pasirašė sutarties įsigaliojimo išvakarėse.

2010 m. vasario 11 d., prabėgus dešimčiai dienų nuo susitarimo dėl bankinių duomenų perdavimo įsigaliojimo, Europos Parlamentas jį vetavo. Europarlamentarai paragino Komisiją ir Tarybą parengti naują ilgalaikį susitarimą, kuris nesikirstų su Lisabonos sutarties ir jos Pagrindinių laisvių chartijos nuostatomis.

„Daugumos europarlamentarų nuomone, susitarimo tekste neįtvirtinama tinkama pusiausvyra tarp saugumo ir pilietinių laisvių užtikrinimo“, – po balsavimo sakė EP pirmininkas Jerzy Buzek.

Pasak Parlamento pranešėjos SWIFT klausimu Jeanine Hennis-Plasschaert (Liberalai ir demokratai, Nyderlandai), nors stabdant terorizmą keistis duomenimis būtina, lapkričio 30 d. ES ministrų pasirašytas susitarimas neatitiko proporcingumo principo.

Tolimesni žingsniai

JAV gali nuspręsti laukti, kol bus pasirašytas naujas transatlantinis susitarimas arba bandyti sudaryti dvišalius susitarimus su ES valstybėmis.